

Санъатимизнинг сўнмас юлдузи

Ўзбек халқининг инсоният осмонини чароғон этиб турган юлдузлари кўп. Шулардан бир — Ботир Зокиров. Хонанда кўйлаган ўлмас тароналар унинг номини мангулика муҳрлагани рост. Шу боис юртимизда у катта хурмат-эхтирия билан эсланади. Айниқса, охиги йилларда унга давлат даражасида эътибор қаратилаётгани дикката сазовор.

Софинч

Хусусан, 2020 йил 2 декабрга "Ўзбекистон халқ артисти" Ботир Зокиров таваллудининг 85 йиллиги кенг ишонишла тўғрисида"ги Президент қарори нафшатди мухим қадамлардан бўлди. Мазкур ҳужжат доирасида салмоқлишилар амалга ошириди ва ба сайд-ҳаракатлар изчил давом этирилмоқда.

Маълумки, Узбекистон халқ артисти Ботир Зокиров хонанда, рассом, адабиётшунос, актёр, шоир ва ёзувчи сифатида элу ѹрт ҳурматини қозонган. Ўзбек халқ кўшиклиари, ўзи яратган айтимларни турли ҳанлардада кўйлашдан ташкири, хориж шлягерлари ни ўша тилларда маромига етказиб ижро қилинган. Бу борада санъаткорга бир қатор чет тилларини мукаммал даражада билиши кўнгелган.

Хонанда 1956 йил ўзи ташкил этган "Ёшлик" ансамблида фоаълият олиб боради. Унинг соҳир овозини бир бор эшитган одам, албатта, маҳлий бўйиб колар, кўшиклирага ўзгана меҳр кўяр эди. Бу эса унинг қалларни ларзаси солувчи бетакор овози билан боғлик.

Ботир Зокиров Москва шахрида 1957 йилда бўлиб ўтган халқаро ёшлар ва талабалар фестивалида "Араб тангоси" кўшиги билан қатнашиб, катта мұваффақият қозонганини ёши улуғ юртошларимиз ҳали-ҳануян шахши эслапади. Ҳакиқатдан хам, бу ажойиб воеа бўлганда. Гап шундаки,

пластинкага туширилган бу кўшик яшин тезлигига дунё бўйлаб тарқалиб кетади хамда миллионлаб қалбларни забт этади.

Бетакор санъаткор 1972 йили Тошкент шаҳрида Шарқдаги илк Мюзик-хол (варьете)ни яратиб, уни бошқарган, унинг режиссёри, бадийи раҳбари ва етакчи хонандаси бўлган. Эътиборлиси, у Шарқ фольклорини замонавий эстрадага ўйнуналшира олган эди.

Ёшлигидан оғир бетоб бўлган ва гўёки сўзидан оғирдади. Ботир Зокиров санъаткор 1972 йили Тошкент шаҳрида Шарқдаги илк Мюзик-хол (варьете)ни яратиб, уни бошқарган, унинг режиссёри, бадийи раҳбари ва етакчи хонандаси бўлган. Эътиборлиси, у Шарқ фольклорини замонавий эстрадага ўйнуналшира олган эди.

Ботир Зокиров мустақиллик йилларида "Буюк хизматлари учун" орденни билан мукофотланди.

Ижодкорнинг доимий равишида коралаб борган кундакларни хам ўзига хослиги билан ажралиб туради.

"Мен ўз кундакларни ажойиб ёшлигимнинг энг бахтиер кундакларидан — болалигимнинг илк орзулири рўйбага чиқкан кунидан бошлагим келади...

Ўша куни мен Тошкент давлат консерваторияси вокал факультети тайёрлор бўлимига мұваффақиятли имтихон топширид. Ўша дақиқаларда мен саҳнада турби хассос ва талабачан тингловчилар қаршисида кечирган чексиз ҳаяжонларим, изтироб

ларим кўйлашим биланоқ тумандай тарқаб кетди".

* 15 январь: "Ағфус! Операцияни жумага қолдириши. Салом, яна бир кўнгилсизлик! Кечаги рентген сурати ёмон чиқиди. Кимриламай ётишими қаттиқ тайинлаши. Кўшики ёзим эса чиплакка чикяти. Тинимсиз машгуллор ҳайф кетди. Мана, сенга кувон учун мукофот.

Ўқагдаги кичик тешикча катта бўлиб колибди. Бу сўнгги машгуллорлар оқибати. Барийир янги кўшики ёзим ололмаглими. Бунга Икром амас, мен айбордорман. Чунки биз бекорга ҳаяжонландик, хавотирландик. Кўшик ёзимас майли. Ахир мен нималарни истамайман? Лавноти касал менга бўйсумайди. Лекин уни ўз ихтиёрига кўйласмегим керак".

Хонанда ҳакида замондошлари битган хотиралар хам дикката сазовор. Масалан, Узбекистон Республикаси халқ артисти Насиба Абдулаева шундай эслайди: "Ботир ака билан танишувимиз тасодифи бўлган, буни тақдиринг менга бир мукофоти хам дейиш мумкин. Тақдир инъомини қаранг, 1980 йилда Тошкентда бўлиб ўтдиган Озарбайжон маданияти ва санъати кунлари якунига бағишиланган концерт дастурига меним тақлиф этиши. Бундан шунчалик севиндимки, таърифлашим кўйин. Ахир ба палла кўшиклири тинглаб, тимсолли килиб айтганда, кўшиклири хидла тўймайдиган ёшли даврим эди-да.

Шундай килиб, Тошкентта келдик. Бу ерда концерта тайёрландик. Мен иккни озарча кўшик айттишим керак эди, кейин режа ўзгариб, битта айтадиган бўлдим. Битта кўшик бўлсам, каттиқ тайёргарлик кўришига тўғри келди... Шу кунлардан бирида зал эшиги

кия очилиб, кимдир кузататётганини хис этим. Бир зумга ўша ёқса кузашладим, кейин турган жойимда котиб қолдим. Чунки мени кузататётган буюк санъаткор — Ботир аканинг ўзи эди. Бир ёқдан концерт масъулиятни, иккинчи ёқдан Ботир аканинг сусти босиб, котиб қолдим..."

Ўзбекистон Республикаси хизмат кўрсатган артист Гавҳар Зокирова хотиралари янада қизикарли: "Ботир ака билан биринчи марта учрашганимиз фалти бўлган. Жамшид ақам билан турмуш кўришига тарбиянига ўйнилди. Ботир ака сочи бўйлиб келди, ана шунда у ишини биринчи марта кўрганман.

Халим эсимда, отам рахматлига сочини келиши айтилганди, аммо ким келиши айтилмаганди. Ботир акани кўриб, отам каттиқ ҳаяжонланган. Шу ҳаяжон ва ҳайрат билди: "Вой, вой, уйга келди, Ботир Зокиров келдими? Ботиржон, ўзингизмисиз, ростдан хам ўзингизми?" деганлари халим ёдимда.

Ботир ака кулиб туриб: "Ассалому алейкум, Акмал ака!" деди. Бундан

Ботир Зокиров 23 ёшида машхурлика эриши бўлган. "Араб тангоси"номи билан танилган кўшик уни кўтигина давлатларда машхур килган, таъбир жоиз бўлса, бу унинг "ташриф козоги"га айланган эди.

* Хонанда 29 ёшида Узбекистон халқ артисти унвонига сазовор бўлган.

* У Париждаги "Олимпия"номи нуғузли концерт залида кўшик ижро этган ягона ўзбекистонлик хонандадир.

* Буюк иштебод эгаси 20 йил давомида битта ўқаси билан кўшик айтган.

Дарҳақиқат, санъатимизнинг сўнмас юлдузи Ботир Зокиров қалларда ва ўзи томонидан суйиб ижро ўтдиган кўшиклиарида барҳаёт. Бундай барҳаётлик ҳар кимга ҳам насиб этавермайди.

Зокир ХУДОЙШУКОРОВ («Халқ сўзи»).

Шундай килиб эндик анжуманга ўзининг сўлим табии билан машхур бўлган Зомин тумани мезбонлик килдаган бўлди.

Эслатиб ўтамиз, Ҳалқаро мақом санъатида анжуманини ўтказишига тайёрландик. Мен иккни озарча кўшик айттишим керак эди, кейин режа ўзгариб, битта айтадиган бўлдим. Битта кўшик бўлсам, каттиқ тайёргарлик кўришига тарбиянига ўйнилди. Ботиржон, ўзингизмисиз, ростдан хам ўзингизми?" деганлари халим ёдимда.

Шундай килиб эндик анжуманга ўзининг сўлим табии билан машхур бўлган Зомин тумани мезбонлик килдаган бўлди.

Эслатиб ўтамиз, Ҳалқаро мақом санъатида анжуманини ўтказишига тайёрландик. Мен иккни озарча кўшик айттишим керак эди, кейин режа ўзгариб, битта айтадиган бўлдим. Битта кўшик бўлсам, каттиқ тайёргарлик кўришига тарбиянига ўйнилди. Ботиржон, ўзингизмисиз, ростдан хам ўзингизми?" деганлари халим ёдимда.

Шундай килиб эндик анжуманга ўзининг сўлим табии билан машхур бўлган Зомин тумани мезбонлик килдаган бўлди.

Эслатиб ўтамиз, Ҳалқаро мақом санъатида анжуманини ўтказишига тайёрландик. Мен иккни озарча кўшик айттишим керак эди, кейин режа ўзгариб, битта айтадиган бўлдим. Битта кўшик бўлсам, каттиқ тайёргарлик кўришига тарбиянига ўйнилди. Ботиржон, ўзингизмисиз, ростдан хам ўзингизми?" деганлари халим ёдимда.

Шундай килиб эндик анжуманга ўзининг сўлим табии билан машхур бўлган Зомин тумани мезбонлик килдаган бўлди.

Эслатиб ўтамиз, Ҳалқаро мақом санъатида анжуманини ўтказишига тайёрландик. Мен иккни озарча кўшик айттишим керак эди, кейин режа ўзгариб, битта айтадиган бўлдим. Битта кўшик бўлсам, каттиқ тайёргарлик кўришига тарбиянига ўйнилди. Ботиржон, ўзингизмисиз, ростдан хам ўзингизми?" деганлари халим ёдимда.

Шундай килиб эндик анжуманга ўзининг сўлим табии билан машхур бўлган Зомин тумани мезбонлик килдаган бўлди.

Эслатиб ўтамиз, Ҳалқаро мақом санъатида анжуманини ўтказишига тайёрландик. Мен иккни озарча кўшик айттишим керак эди, кейин режа ўзгариб, битта айтадиган бўлдим. Битта кўшик бўлсам, каттиқ тайёргарлик кўришига тарбиянига ўйнилди. Ботиржон, ўзингизмисиз, ростдан хам ўзингизми?" деганлари халим ёдимда.

Шундай килиб эндик анжуманга ўзининг сўлим табии билан машхур бўлган Зомин тумани мезбонлик килдаган бўлди.

Эслатиб ўтамиз, Ҳалқаро мақом санъатида анжуманини ўтказишига тайёрландик. Мен иккни озарча кўшик айттишим керак эди, кейин режа ўзгариб, битта айтадиган бўлдим. Битта кўшик бўлсам, каттиқ тайёргарлик кўришига тарбиянига ўйнилди. Ботиржон, ўзингизмисиз, ростдан хам ўзингизми?" деганлари халим ёдимда.

Шундай килиб эндик анжуманга ўзининг сўлим табии билан машхур бўлган Зомин тумани мезбонлик килдаган бўлди.

Эслатиб ўтамиз, Ҳалқаро мақом санъатида анжуманини ўтказишига тайёрландик. Мен иккни озарча кўшик айттишим керак эди, кейин режа ўзгариб, битта айтадиган бўлдим. Битта кўшик бўлсам, каттиқ тайёргарлик кўришига тарбиянига ўйнилди. Ботиржон, ўзингизмисиз, ростдан хам ўзингизми?" деганлари халим ёдимда.

Шундай килиб эндик анжуманга ўзининг сўлим табии билан машхур бўлган Зомин тумани мезбонлик килдаган бўлди.

Эслатиб ўтамиз, Ҳалқаро мақом санъатида анжуманини ўтказишига тайёрландик. Мен иккни озарча кўшик айттишим керак эди, кейин режа ўзгариб, битта айтадиган бўлдим. Битта кўшик бўлсам, каттиқ тайёргарлик кўришига тарбиянига ўйнилди. Ботиржон, ўзингизмисиз, ростдан хам ўзингизми?" деганлари халим ёдимда.

Шундай килиб эндик анжуманга ўзининг сўлим табии билан машхур бўлган Зомин тумани мезбонлик килдаган бўлди.

Эслатиб ўтамиз, Ҳалқаро мақом санъатида анжуманини ўтказишига тайёрландик. Мен иккни озарча кўшик айттишим керак эди, кейин режа ўзгариб, битта айтадиган бўлдим. Битта кўшик бўлсам, каттиқ тайёргарлик кўришига тарбиянига ўйнилди. Ботиржон, ўзингизмисиз, ростдан хам ўзингизми?" деганлари халим ёдимда.

Шундай килиб эндик анжуманга ўзининг сўлим табии билан машхур бўлган Зомин тумани мезбонлик килдаган бўлди.

Эслатиб ўтамиз, Ҳалқаро мақом санъатида анжуманини ўтказишига тайёрландик. Мен иккни озарча кўшик айттишим керак эди, кейин режа ўзгариб, битта айтадиган бўлдим. Битта кўшик бўлсам, каттиқ тайёргарлик кўришига тарбиянига ўйнилди. Ботиржон, ўзингизмисиз, ростдан хам ўзингизми?" деганлари халим ёдимда.

Шундай килиб эндик анжуманга ўзининг сўлим табии билан машхур бўлган Зомин тумани мезбонлик килдаган бўлди.

Эслатиб ўтамиз, Ҳалқаро мақом санъатида анжуманини ўтказишига тайёрландик. Мен иккни озарча кўшик айттишим керак эди, кейин режа ўзгариб, битта айтадиган бўлдим. Битта кўшик бўлсам, каттиқ тайёргарлик кўришига тарбиянига ўйнилди. Ботиржон, ўзингизмисиз, ростдан хам ўзингизми?" деганлари халим ёдимда.

Шундай килиб эндик анжуманга ўзининг сўлим табии билан машхур бўлган Зомин тумани мезбонлик килдаган бўлди.

Эслатиб ўтамиз, Ҳалқаро мақом санъатида анжуманини ўтказишига тайёрландик. Мен иккни озарча кўшик айттишим керак эди, кейин режа ўзгариб, битта айтадиган бўлдим. Битта кўшик бўлсам, каттиқ тайёргарлик кўришига тарбиянига ўйнилди. Ботиржон, ўзингизмисиз, ростдан хам ўзингизми?" деганлари х